

Rektor
Högskolan i Gävle

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Loulou von Ravensberg
08-5630 8547
Loulou.von.ravensberg@hsv.se
BESLUT

2011-05-24
Reg.nr 641-5704-10

Beslut om tillstånd att utfärda civilekonomexamen

Högskoleverket beslutar att Högskolan i Gävle inte får tillstånd att utfärda civilekonomexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har den 15 oktober 2010 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda civilekonomexamen. Av ansökan framgår att lärosätet avser att tillhandahålla fördjupningar i redovisning, marknadsföring och kreativ affärsutveckling. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande sakkunniga:

Professor Sven-Olof Collin (ordförande), Linnéuniversitet
Professor Harry Flam, Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet
Ek. dr Anna Nyberg, Handelshögskolan i Stockholm
Professor Leona Achtenhagen, Internationella Handelshögskolan i Jönköping

Underlag för bedömningen har varit platsbesök den 14 april 2011, högskolans skriftliga ansökan med bilagor och kompletteringar före och under platsbesöket. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen. De sakkunnigas bedömning är att Högskolan i Gävle inte har förutsättningar att ge ett civilekonomprogram som uppfyller kraven i högskolelagen och de mål som anges i högskoleförordningen för denna examen. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att Högskolan i Gävle inte ges tillstånd att utfärda civilekonomexamen.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Loulou von Ravensberg i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

Lars Haikola

Loulou von Ravensberg

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Ansökan från Högskolan i Gävle om tillstånd att få utfärda civilekonomexamen

Bedömargruppens yttrande

Bedömargruppen rekommenderar att Högskolan i Gävle inte får tillstånd att utfärda civilekonomexamen.

Den 15 oktober 2010 inkom Högskolan i Gävle till Högskoleverket med en ansökan om tillstånd att få utfärda civilekonomexamen. Högskolan avser att tillhandahålla fördjupningar i redovisning, marknadsföring och kreativ affärsutveckling. Högskoleverket utsåg en bedömargrupp bestående av

Sven-Olof Collin, ordförande

Professor i företagsekonomi med inriktning på bolagsstyrning och redovisning,
Linnéuniversitetet

Harry Flam

Professor i internationell ekonomi, Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet

Anna Nyberg

Ek. dr företagsekonomi, särskilt marknadsföring, Handelshögskolan i Stockholm

Leona Achtenhagen

Professor i företagsekonomi, särskilt entreprenörskap och affärsutveckling vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping

Civilekonom Ragnar Thulin har bidragit med synpunkter från arbetslivet men inte medverkat i själva bedömningen av huruvida Högskolan i Gävle ska ges tillstånd att få utfärda civilekonomexamen. Ansvarig projektledare på Högskoleverket har varit Loulou von Ravensberg.

Som komplement till ansökan begärde bedömargruppen bland annat in CVn och publiceringslistor från samtliga lärare som stod upptagna i den lärarförteckning som fanns med i ansökan. Platsbesök genomfördes den 14 april 2011. Intervjuer genomfördes under en hel dag med ledning, lärare och studenter.

Kraven för civilekonomexamen som är en yrkesexamen på avancerad nivå återfinns i högskoleförordningens bilaga 2, examensordning för civilekonomexamen. Kraven som är allmänt hållna har tolkats och preciserats i Högskoleverkets rapport 2007:48 R "Examensrättsprövning för civilekonomexamen". Högskoleverkets rapport som baserar sig på rekommendationer från en sakkunniggrupp, betonar bland annat behovet av tillräckligt antal disputerade lärare och lärare med minst docentkompetens för att säkra vetenskaplig grund, djup och bredd i undervisningen samt tillräcklig kapacitet för kvalificerad handledning av examensarbeten. Vid bedömningen kan hänsyn tas endast till lärare som är anställda vid tillfället för behandlingen av ansökan.

Redovisning

Högskolan i Gävle inkom 2007 med en ansökan om rätt att få ge civilekonomexamen. Ansökan avsågs då med motiveringen att lärarkompetens och lärarkapacitet i redovisning var otillräckliga. Kompetensförstärkning har därefter skett. Man har idag en docent och två disputerade lärare. Den samlade lärarresursen i redovisning har dock en slagsida mot ekonomistyrning. Den är fortfarande

något svag i sin bredd särskilt vad gäller kompetens i externredovisning och revision varför utbildning på avancerad nivå i redovisningsämnet mer externredovisningsinriktade del torde bli svår att klara, både kompetensmässigt, men kanske mer tydligt, kapacitetsmässigt.

Kurserna i externredovisning är relevanta. Fördjupningskursen i externredovisning följer den teoretiskt orienterade traditionen som beaktar både normativ och deskriptiv kunskapsbildning. Handelsrätten synes relevant men utbildningen genomförs endast av adjunkter. Lärare med forskningsanknytning i handelsrätt kan vara en god förstärkning för en fördjupning i externredovisning. Högskolan erbjuder en valfri kurs i accounting information system vilket visar en anpassning till arbetslivets behov. Revisionskursen innehåller avsnitt om informationssystem men har en för nivån relativt svag litteraturlista. Kurserna i ekonomistyrning är teknikorienterade och avslutas med en kritisk granskning av modeller. Progressionen framkom inte tydligt i kursplanerna men klargjordes vid platsbesöket.

Sammanfattningsvis kan konstateras att upplägget av fördjupningen i redovisning, som det presenterats i underlag och vid platsbesöket, uppfyller kraven för en fördjupning på avancerad nivå. Lärarkompetensen är, emellertid, något svag i sin bredd, särskilt vad gäller externredovisning och revision. Lärarkapaciteten bedöms som tillräcklig för grundläggande nivå men inte tillräcklig för att klara den avancerade nivåns undervisning och handledning av examensarbeten.

Marknadsföring

Två obligatoriska kurser i marknadsföring om vardera 7,5 hp ingår under det första respektive det andra året. Under fördjupningsterminen, det tredje året, erbjuds tre kurser; brand management, services marketing samt sälj- och affärsmannaskap om vardera 7,5 hp. Dessa kurser är dock inte obligatoriska för dem som väljer fördjupningen i marknadsföring. Den egentliga fördjupningen i marknadsföring utgörs av tre kurser under det fjärde året; customer relationship management, emerging markets, samt marketing theories. Därutöver skrivs examensarbetet med inriktning mot marknadsföring. Under det fjärde året är 52,5 av 60 hp specifika för marknadsföring, det vill säga samtliga kurser utom vetenskaplig metod. Studenter som väljer fördjupningen i marknadsföring läser således totalt mellan 67,5 och 90 hp i marknadsföring.

Vid platsbesöket kunde ett antal frågor besvaras. Bland annat klargjordes att anledningen till att de tre kurserna i marknadsföring under det tredje året inte är obligatoriska, för dem som läser marknadsföring, är att högskolan vill ge studenterna möjligheter till viss flexibilitet. Även den delvis relativt praktikerorienterade litteraturen i kursen i affärsmannaskap diskuterades och förklarades bland annat med hänvisning till brister i den existerande litteraturen på området. Ett kapitel från den kursansvariges doktorsavhandling ingår i kursen affärsmannaskap. Det bidrar med ett mer akademiskt innehåll. Hur ämnet industriell marknadsföring behandlas framgick inte heller helt tydligt av kursplanerna. Det förklarades med att ämnet ingår i ett flertal kurser under utbildningen. Vidare kan noteras att kursen i emerging markets är ovanlig inom ämnet. Den utnyttjar fakultetens specifika kompetens inom området. Kursen bidrar med intressanta perspektiv på ämnet internationell marknadsföring.

Sammanfattningsvis kan konstateras att upplägget av marknadsföringsinriktningen, som det presenterats i underlaget och vid platsbesöket, uppfyller kraven för en fördjupning på avancerad nivå. Lärarkollegiet vid Högskolan i Gävle uppfyller kraven på såväl kompetens som kapacitet både avseende undervisning och uppsatshandledning för en fördjupning i marknadsföring på avancerad nivå.

Kreativ affärsutveckling

Detta fördjupningsalternativ ska, enligt ansökan, utgöra en spetsprofil gentemot andra lärosätens civilekonomprogram. Valet av denna fördjupning förklaras med dess förankring inom den forskning som bedrivs på högskolan inom de tre delområdena regional affärsutveckling, lärande samt kreativa näringar. Inriktningen är tänkt att ge stöd åt regionalt entreprenörskap, regional affärsutveckling och

förnyelse. För denna spetsprofil finns det, emellertid, inte några kurser som kan introducera studenterna i den kommande fördjupningen under de två inledande åren, Kreativ affärsutveckling inleds först under det tredje läsåret med en valbar kurs om 7,5 hp i entreprenörskap och affärsutveckling – kreativitet och idéutveckling. Kursen ligger på grundläggande nivå och erbjuder, för den student som väljer den, en kort introduktion i entreprenörers individuella egenskaper samt entreprenörskapsprocessen. Under det fjärde läsåret ska studenterna läsa tre obligatoriska kurser om vardera 7,5 hp. Kurserna uppges i utbildningsplanen ligga på avancerad nivå. Den första kursen, entreprenörskap och affärsutveckling - företagsetablering, handlar om företags etableringsfas under de första åren och entreprenörskapets betydelse från olika perspektiv till exempel historiska. Praktikanknytningen i denna kurs sker genom falldiskussioner. I den andra kursen, entreprenörskap och affärsutveckling – tillväxt, är lärandemålen uttryckta som att studenten ska kunna upprätta en affärsplan och kunna analysera idéer för egna och andras affärsplaner. Hur ”tillväxt” behandlas i affärsplanen är oklart och klargjordes inte heller på ett tillfredsställande sätt under intervjuerna. Den tredje kursen, entreprenörskap och affärsutveckling – förändringsprocesser, är fokuserad på förändringsprocesser i organisationer. Dess länk till entreprenörskap och affärsutveckling är inte explicit i kursplanen och tydliggjordes inte heller på ett tillfredsställande sätt under intervjuerna. De tre kurserna uppges i utbildningsplanen ligga på avancerad nivå, något som bedömargruppen inte instämmer i. En fördjupning i affärsutveckling skulle förväntas innehålla fler praktiska övningar än vad som framgår av upplägget. En fördjupning med namnet kreativ affärsutveckling borde också kunna uppvisa tydligare koppling till kreativitet och /eller kreativa näringar. Den borde även ha ett tydligt fokus på affärsutveckling, inte minst nyföretagande. Den forskningsanknytning som högskolan menar ligger till grund för valet av denna spetsprofil är inte heller tydlig. Teorianknytningen borde genomgående vara djupare. Kopplingen mellan kursbenämningen kreativ affärsutveckling, lärandemålen och beskrivningen av kursinnehållet samt progressionen är vag. Fördjupningen i kreativ affärsutveckling bedöms sammantaget därför inte ligga på avancerad nivå.

Sammanfattningsvis kan konstateras att upplägget av fördjupningen kreativ affärsutveckling, som det presenterats i underlag och vid platsbesöket, inte uppfyller kraven för fördjupning på avancerad nivå. Den samlade lärarkompetensen och lärarkapaciteten återspeglas inte i upplägget av fördjupningen.

Övrigt

Högskolan planerar att inleda terminerna i början av civilekonomutbildningen med olika yrkesrelaterade teman. Tanken är att ge studenterna möjligheter till särskild träning i yrkesrelevanta färdigheter. Presentationsteknik och skriftlig rapportering är några av de moment som är tänkta att ingå. Generellt sett anses det viktigt från arbetslivsperspektiv att studenter ges möjlighet till kontakter med näringslivet för att bland annat öka helhetsförståelser för processer och flöden. Bedömargruppen kunde konstatera att de intervjuade studenterna efterlyste fler näringslivskontakter. Lärarkåren vid högskolan kännetecknas av en mångfald som av studenterna omvittnades som en tillgång. De intervjuade studenterna underströk även lärarnas lättillgänglighet. Bedömargruppen noterar att högskolan idag attraherar många studenter från utlandet, betydligt fler än det antal som väljer att resa ut från Gävle.

Sammanfattande bedömning

Det är bedömarens uppfattning att den föreslagna planen för civilekonomexamen inte uppfyller kraven i högskoleförordningens examensordning för civilekonom som de specificeras i Högskoleverkets rapport 2007:48 R ”Examensrättsprövning för civilekonomexamen”. Den samlade lärarresursen i redovisning är för närvarande otillräcklig. Fördjupningsalternativet kreativ affärsutveckling uppnår inte kraven för fördjupning på avancerad nivå. Vi rekommenderar därför att Högskolan i Gävle inte beviljas tillstånd att få utfärda civilekonomexamen.

12 maj 2011

Sven-Olof Collin

Harry Flam

Anna Nyberg

Leona Achtenhagen